

ANUL XXI. (Seria II.)

Vineri, 15. Martie n. (2. Martie v.) 1901.

Nr. 5.

Apare la 1 și 15 a fie-cărei luni st. n.
în Arad.

Proprietar-editor: Dr. Ioan Suciu.
Redactor-responsabil: Nicu Stejărel.

Prețul abonamentului:
Pe 1 an . . . . . 6 coroane.
Pe jum. de an: . . . . . 3 coroane.

TANDA și MANDA.

Tanda: Măi, da bine s'au purtat pedagogii greviști din Arad! Auzit-ai de ei?

Manda: Am cetit, ce a scris dl fișcal Cicio despre „greva” lor, dar puțin am înțeles, că pré-pré le întortochia pe frase goale-groabe.

Tanda: D'apoi ce zici la întemplantarea asta?

Manda: Ce să zic. Zic atîta, că tinerii deși au păcătuit greș, sunt de sute de ori mai de cinste și mai nevinovați, — iar fișcalășul Cicio, deși s'a amestecat în trebi străine și s'a încumțat la insultări josnice, e mai de omeniă, măi

vîteaz de mii de ori: — de cât *înfamiș*, cari din tufă au instigat pe elevi la opunere nelegală în contra Consistoriului!

Tanda: Asta o zic și eu: Că le plac neghiobiile știlului Cicio-ian, ar mai trece, dar' că se ascund la spatele pruncilor: e o lașitate fără seamăn.

Manda: Da cunoști-i? Eū îi știu, cari sunt ei!

Tanda: Și eu! Unde sună tunul (spart), acolo trebuie să fie și țințeșii în apropiere.

Controversă.

*Liberalii 's la putere,
Sturdza la guvernământ;
Căci nimica nu e vecinic
Pe acest ciudat pământ.*

*Reș a sdrențuit cojocul
Țerii, crisa nemiloasă;
Unde'i maistorul măestru: —
Ruptă'i haina — să o coasă.*

*Să cârpesc cărmaci țerii
Sturdza—Carp, si viceversa;
Dară cine scapă Țeara!?
Ei, aici e — controversa.*

Condeiaș.

În jurul „grevei“ alumniștilor din Arad.

Roma locuta est!

Asupra grevei inscenate cu pruncii din alumneele diecesane dela Arad, s'a pronunțat deja nu numai ne-competentul și nechietatul Consistoriu plenar al tot încă neuniatei diecese a Aradului, ci și toți frații întru Sfânta Unire ai nclaurcatului *Lawan*, începând dela baba „Gazetă“ pân' la „Autorisată“ și „Controlă“ „neamurilor“ unite cu uniții.

Părerea generală a papiștilor — căror de fel nu îi să poate face obiecțiunea, că-i-și viră nasul, unde nu le ferbe oala — este, că s'a comis o mare fărădelege, ba o *criminalitate* chiar, când Consistoriul eretic din Arad a denegat a *ingenunchia* înaintea *voinței* și dorinței *unanime* a pruncilor din alumnee și n'a făcut-o asta nici atunci, când acea *voință* espresă i-s'a dat spre știre în formă de *ultimat*.

Și au drept mări! Noi greconeuniții nu știm prețui libertățile constituționale, pentru că — le avem. Alta e la *uniți*. Ei le știu prețui, pentru că — nu le au.

Constituția inseamnă doar : libertate ; ear *libertatea* este contrastul *supunerii*. A pretinde deci dela tinerile mlădiuțe ale neamului românesc, ca să fie supuse față de superiorități, este egal cu stîrpirea simțului de libertate în fragedele lor sufletele înflăcărare de cel mai nobil sentiment omenesc.

Un consistoriu și un episcop *neuniți*, care cutează a pretinde dela niște elevi jubitori de libertate, ca să fie ei *supuși* ordinei și disciplinei scolare, — distrug, conștient ori inconștient, fundamentul sacru al templului neatirării individuale omenești.

Las' facă fiecare ce-i convine ; dacă vrea să cerceteze prelegerile și biserica, bine, — dacă nu, și așa-i bine ! Alta e consistoriul ; el *trebuie să dea* de mâncare precum și odaiă comoadă, caldă și celor ce nu merg prelegeri și la biserică, ori vré ori ba ! Trebuie să o facă asta, pentru că așa pretinde opinia publică papiștașe, adumbrită de infalibilitatea Papei din Roma.

Este un lucru ne mai anzit, că un *Roman*, care a fost capace a se lăpăda de libertăți, depunând *voi* de necondiționată obediență în Mănăstirea din Bodrog, să se încumete a incerca disciplinarea tineretului amator de libertate. Ce-i astă ? Nu-i o perversitate fără seamăn !

Ad vocem „disciplină“.

Care „canalie“ cutează să afirme, că tinerii greviști au călcat disciplina. Conjurații elevi știau doar' bine, că cel ce s'a deslipi de ei, mergând la prelegeri și biserică, ori va descoperi pe instigatorii : are să mănec dela ceialalți colegi o bătaia . . . de n'a uita pân' la moarte ce-i — *disciplina*.

Și pe atari vrednici tineri, cari să știa disciplina ei

între ei, vrea consistoriul să-i acuse cu nedisciplină ? Ce atentat !

Vorbă multă — sărăcie. E timpul că Consistoriul din Arad să fie pus sub curatelă. De curator nu poate fi numit altul decât ultimul Mohican, depositar al fidelității către programul național imbinat cu supunere fiască către Marele Pontifice, — neintrecutul criminalist însărcinat cu apărarea stabilă a tuturor „neamurilor“ de ambele sece, — marele știlist român-secessionist, — darnicul protector al indulcirii neuniților flămânzi „*forte*“, către nesecatele fonduri de propagandă, — grozavul prăbușitor al „erei noue“ din Arad și provincă, — cel mai intim prietin al preacviosului August : Domnul și Domnia Sa : Dr. Stefan Csiesó Pop de Közlöny.

NB. Fărăște că și fondurile diecesane tot sub îngrijirea DSale ar trebui puse

Binyárfy.

Popa Bontilă.

Zice prota nost : „Nu mă mai amestec în alegerile pentru Sinod, Vă las voia să alegeți pe marele meu contrar, Dr. Ștrocală, de deputat.

Zic eu : „Înțeleg, dle director ! Dar n'am potè afla un om mai serios, care să fie în stare a represinta mai demn cercul nostru ?

Zice prota : „Nu m'ai înțeles ? Eu Vă las voia liberă ; dar de *acela*, care nu o să voteze pentru Dr. Ștrocală, — *grija mea !*“

Treanca și Fleanca.

T. Soro! Auzit-ai, că „Tribuna“ din Sibiu
a scris, cumcă foia noastră e „lăturar“?

F. Auzit. L'au băgat adecă și pe dl *Somnura*
în „Gura Satului“. Și d'aceea zice el,
că foia e „lăturar“.

T. Doamne! Ce bine se cunoaște pe sine
dumnealui.

Jidanul călător.

— Anecdotală. —

Jidanii din România,
Pe când îi umflaurgia,
Său pus pe călătorie
Cătră dulcea Vungurie;
Că aici să cârmuiește
Precum Juda poruncește.
Pân' la Predeal au ajuns,
Pe furiș și pe ascuns,
Că Românii nu-i cercau
De-au bilet, ori de nu au? . . . .
Ci erau buni bucușori
Să-i vază din țară scoși! —

* * *

Dar apoi de la Predeal,
Cât ține mândrul Ardeal
Și până spre capitală
E greu — fără cheltuiala. . . .

Unul se credea că'n țară
Deci se urcă pe tren cară.
Călăuzul când sosește
Și de bilet îi grăiește.
El zice cu întristare:
Că-i sêrac, și bilet — n' are! —
— „Dacă n'ai, ce te-ai suit
Pe tren, tu afurisit?
Marș, la dracu, dă-te jos!“
Și-i dă cu picioru 'u — dos!

* * *

Acum el a așteptat
Până vine celalalt
Tren, pe care s'a suit
Vesel, și-a călătorit.
Dar când trenul s'a oprit: . . .
Ea în dos a fost lovit!
Mai de ici, mai de colea,
Fundul i-se bătuca;
Șmule nu se speria,
Ci mereu „călătorie“,
Și-a ajuns într'un noroc
Pân' la gara din *Solnoc*.
Aici apoi s'a ntêlnit
Cu un cunoscut iubit,
Care'ndată i-a grăit:
— „Nū thu, Șmule, tot pe drum? . . .
Asta nu-i de fel semn bun! . . .
Noi odată am plecat,
Eu în Pesta o lună-am stat . . .
Thu, încotro vrei s'apuci,
Și până unde te duci?“ . . .
— „Eu, frate, călătoresc,
Și n'am timp să zăbovesc:
Eu vreau să 'ncunjur pământul,
Dacă m'a birui — fundul!“

V. Fuste.

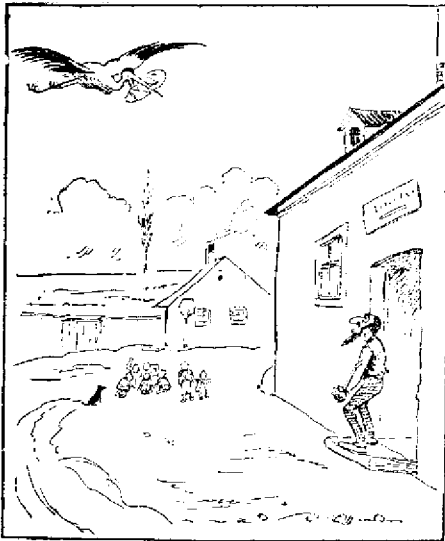
Soțul complimentează.

El: „Eleno, dragă, trebuie că se ande până'n
vecini cântecul teū“!
Ea (măgulită): „A, ce plăcere! din ce deduci
asta, dulce bărbățele“?
El: Toți melid fereștrile. . . .

Interesul poartă fesul.

Babyca: Inbită mătușică, te felicit de ziua nașterii și îți promit — că nu voi perde *coroana*, ce'mai vei dăruí . . . .

Ițig și Barza.

Barza cu copilu'n gură
Vine-vine către șură.

Ițig-leben o zărește,
După horn mi-se pitește.

Și în spate i-s'aruncă,
Ea sboară cu el spre luncă . . .
Copiii de jos se vaită
Că remân toți fără taică! . . .

Proverbe modernisate.

Moto: „Glumele nevinovate
unt ca sarea din bucate.“

Mergi încet, că tot n'ajungi mai departe în — politică

*

Vorba multă — bogăția ziariștilor.

*

Mai bine azi un ou, decât mâine un eroi — în temniță

*

Cel ce seamănă — rar se bucură de roadele sale.

*

Cine-ă flămând — posturi grase îi umblă prin gând.

*

Ce tie nu-ți place, cu aceea nu — da altuia pace.

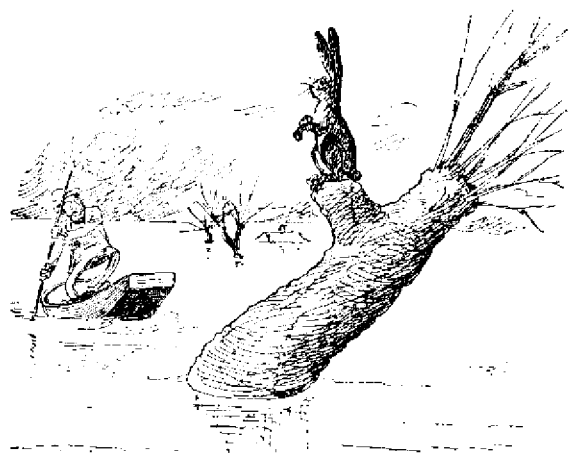
Ulciorul merge atâta la apă — până-ce ajunge la butea cu vin.

*

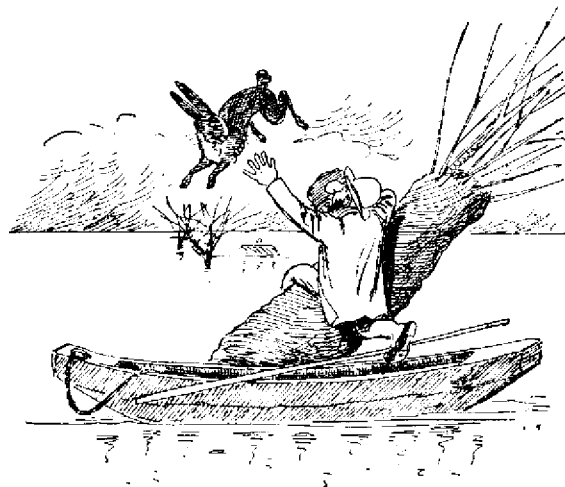
Taci gură, că uite — soacra!

Pilaf.

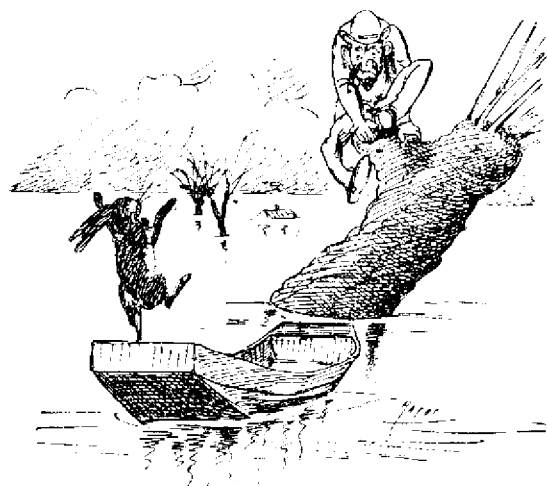
Esundare — asudare.

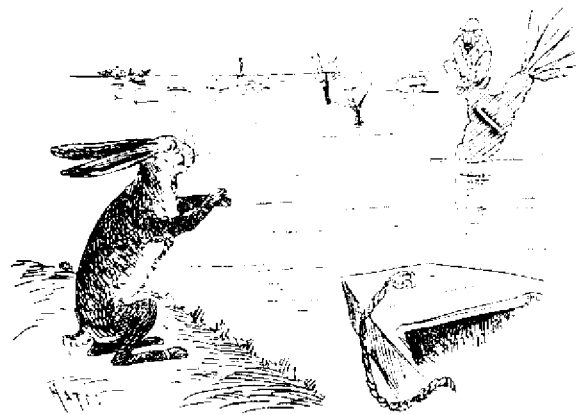
A crescut apa de grabă
Și-a' necat insula'ntreagă.

Epurașul strimtorat
Pe copac mi-s'a urecat.
Vênătorul după el
Să urcă încetinel.

Dar când vrea, ca să-l apuce,
Epurele, hop! — se duce
Drept în luntrea, ce pornește
Și la țermure sosește.

Omul sus pe pom asudă,
Epurele-i face'n ciudă! —

Din memoriile euconășului Evghenie.

(Foarte instructive.)

București, Mercuri, 10. Jan. 1895.

Înzedar am tribulat în toate părțile după
parale, n'am potut acvira nici un ban.

Am plecat iar pe noroc, firește nu la „Capsa“,
ci la alt Restaurant. Pe drum făuriam planuri,
dar nu-mi venia nici o idee bună. Mă împedec
într'un copil mic din clasa I-ă orî a II a primară.
Copilul cade, eu'l ridic.

— „Cum te chiamă“! întreb.

— „Sever Coțofanu“, — răspunde mititelul.

— „Dar' de ce nu grijești să nu cađi în
cale“?

— „Am grăbit, că-'s flămând *forte*“!

— „Haid cu mine“! — zic eu prinzënd idee.

Întrăm în Restaurant. Daū comandele: Miti-
telului îi să servește prăjituri; mie — un diner
delicios.

Când pe la scobirea dinților, chiem chelnerul
și îi zic: „Se grijești de acest copil ca de ochii
DTale pân' ce vin îndărăt. Peste câteva secunde
sum iar aici“

Chelnerul promite. Eū plec și sum scăpat
făr' a fi plătit. Asta-i minte!

Dascălul Pampu.

Adecă pedagogii noștri de cursul al III. și IV. dela preparandia din Arad fomară și ei vre-o cateva zile. Nu li-s'a dat de mâncare, pentrucă se resculaseră în contra disciplinei școlastice și nici la prelegeri, nici la sfta biserică nu se duceau.

Că li-s'a dat a ști și ei, viitorii dascăli ai nației, ce înseamnă: *a suferi* — foame, este o măsură foarte înțeleaptă din partea superiorității.

Asta-î doar' cariera noastră. Și încă ei se plâng, că au fost tratați cu foame, ei, cari 'și-au călcat datorința d'a cerceta prelegerile și biserica?

D'apoi noi, dascălii vechi, cari ne împlinim toate datorințele și totuși ar trebui să murim de foame, cu soția și copiii dinpreună, — dacă n'ar fi bănci și vecsle pe lume —: *ce să zicem noi!*

Las trainez-se și ei!

„Kiks“-uri tipografice.

. . . . Mirele era plin de bucurie de sosirea cașului (n) la timp . . .

*

. . . . Domnul Pafnutie era în societate foarte uns (r) . . . .

*

. . . . Prin influența Germanilor, Negrii din Kamerun sunt acum blonți (â) . . . .

*

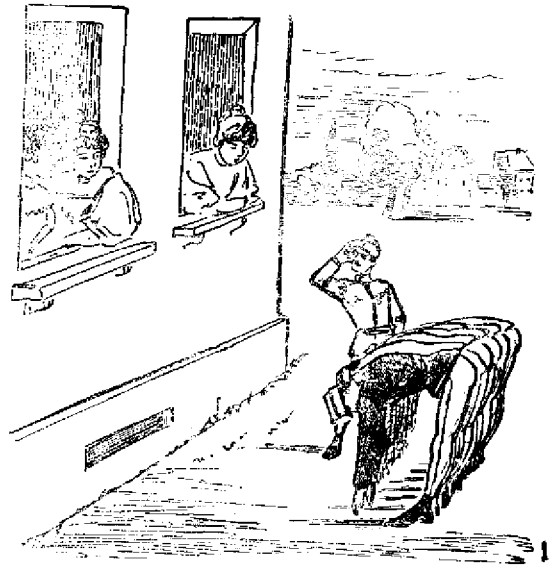
. . . . Mișcarea activistă față de programul din 81 este un păsat (e) național . . .

*

. . . . Aratul (d) arată un progres frumos la Români.

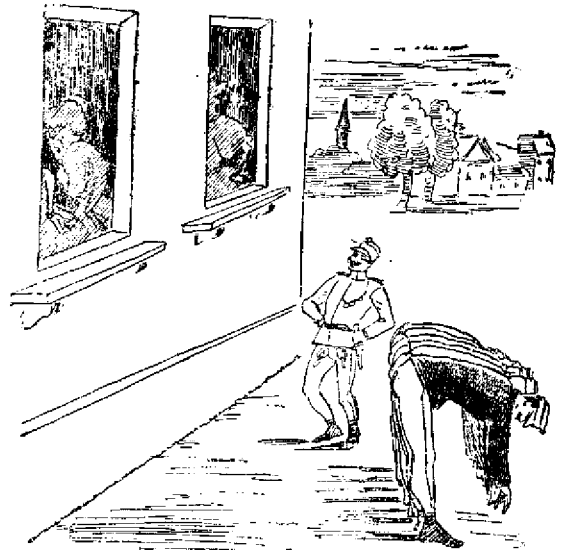
Întimplare din câtânie.

— Vorwärts beugen! . . . .

— Ah! ce adoratori. Pecat că sunt *olăhii uricioși!*

Aude astca sergentul, și el Român fălos.

— Glied! Kehrt Euch! Vorwärts beugen! comandă el.

Așa li-a respuns.

„Americanul.“

(Musică engleză.)

Americanul's minunați
 E știut că-s „modernisați“!
 Dar de geaba-i cumînțea, —
 Io-î infund eu . . . mecheria:
 Tarara—bum—derè }
 De rest aflaveți, bre! } bis

Am făcut jurnale, frate,
 Le-am lăsat — trăgînd de moarte
 S'aveam bani la buzunare,
 Am și azi și-s mare, tare:
 Tarara—bum—derè }
 Aveți „pricepere“! } bis

Incentat-am loterii
 Și fel de ma. inerii, —
 Cotillone împărătești,
 'Ciclopedit românești:
 Tarara—bum—derè }
 Nu știți cum fac? — Ei de! } bis

Și mis boier și volajor
 Fercheș, ma parol d'onor!
 Câte . . . eu am sărutat,
 După mine-ați tot oftat:
 Tarara—bum—derè }
 Avut-am, zeu, multe! . . . } bis

La lefură încasez mereu,
 Dar nu mă rup muncînd din greu;
 Cî sunt agent și redactor
 Și secretar — cheltuitor.
 Tarara—bum—derè, }
 Vinul și f . . . le! } bis

Punga-î plîndă totdeauna;
 Datorii — de cresc într'una —
 Le „stornez“ din an în an:
 Nu-s' io **prim-american**?!
 Tarara—bum—derè, }
 Restul de spus nu e! } bis

Bum—Bum.

A N E C D O T E.

Un fost deputat e decorat. Primește următoarea telegramă de la unul din prietenii săi:

„Mii de felicitări, dragă cavalerie. După atâți dobotoci trebuia să-ți vie și ție rindul.“

* * *

Intre prietenii.

— Știi, sunt poftit la masă. Fă'mi un serviciu.

— Cu plăcere.

— Ai o cămașă?

— Da.

Acasă?

— Nu; pe mine!

* * *

— Ce zici? Nu e așa, că tenorul ăsta a făcut mari progrese?

— Adevărat. La început când era rechemat, repeta aria. . .

* * *

D-na Durdă, vizitînd mormîntul primului său bărbat. — Aci se odihnește un eroi. . . Nu m'ai fi luat de nevastă, dacă el n'ar fi fost ucis în război.

D-au Durdă, (cu foc.) — Da, ce blîstem mare mai e și războiul!

* * *

Doi căsătorii stau pe o bancă în parc, cu totul dați pe gânduri.

De odată el o întreabă:

— La ce te gîndești, dragă Zițo?

— La nimic. Dar tu?

— Ah! . . . Eă, dacă e așa, trebuie să mă gîndesc eu la . . . tot.

* * *

Un bărbier rade pe un condamnat la moarte.

Deodată începe să plîngă.

— De ce plîngi? — îl întreabă condamnatul.

— Pentru că e dureros să perți un client îndată după ce l'ai ras pentru prima oară.

* * *

Ghicitor de gânduri.

— Da, gentilă și simpatică d-șoară, am siguranța că am citit în gîndul d-tale!

— Nu cred, pentru că dacă ai fi ghicit. . . ai fi plecat de o jumătate de ceas.

— Deposit de giuvaeruri, ciasornice si argintării. —

Bogat asortiment de ciasornice cu pendulă, de perete și deșteptătoare

Fondat 1867. **I. Grallert și fiul** Fondat 1867.

ciasornicar și giuvaergiu

Arad, piața Andrassy Nr. 24.

Reparațiuni de tot felul de ciasornice și giuvaere se execută prompt.

 Prețurile cele mai moderate.

Resultat minunat!

Absint	Alas
Anisete	Nuci
Nu e mai dulce!	
ca lichorul de casă, pe care fiecare damă în mod ușor îl poate prepara.	
Benedictin	Cafea
Prețul unei sticlute e 60 fileri.	
care e deajuns la prepararea unui litru de lichor fin.	
Chatreuse	Maraschino
Vojtek și Weisz	
prăvălie de drogherie și par- fumerie în	
Caracao	Portocale
Rum	Vanilie

Mulțumire generală!

Convocare.

Toți greco-catolicii, reformații și izraeliții,
cari nu's mulțumiți cu mersul afacerilor din die-
cesa resăriteană a Aradului, sunt conchiemați
la un

Monstre-Meeting

în pivnița tipografiei diecesane

D. August.

